

tijskih pridelkov pred žetvijo. Ta zakon ima predvsem smoter, da omogoči kmetu, ki je svoje sadje, oziroma vse kmetijske pridelke prodal, še predno so dozoreli, ali jih lahko proda naprej za ugodnejšo ceno.

Za odstop od take pogodbe je potrebno: 1. da kmet pogodbe še ni izpolnil; 2. mora kmet prodajalec svoj odstop izjaviti pri okrajnem sodišču, v okoliščini katerega bi moral sicer pogodbo izpolniti in 3. mora položiti pri istem sodišču znesek, ki ga je prejel na račun kupnine ali kot aro in 10% obresti na leto od prejetega zneska za čas prejema do polžitve.

Koristi, ki jih tak odstop more prinesiti kmetu, naj pokaže primer iz življenja:

Kmet proda meseca julija sadnemu trgovcu 2000 kg mošančkov po 2 Din in to iz svojega sadonosnika; na račun kupnine, oziroma are pa dobi kmet 500 Din. Za slučaj odstopa sta se kmet in sadni trgovec dogovorila, da bo kmet plačal od vsakega kilograma 50 par, torej pri 2000 kg 1000 Din odškodnine.

Ko je pa sadje dozorelo, pa pride h kmetu drug trgovec in mu ponudi za kg 2.75 Din. Kmet spozna, da se je prenehal in da je svoja jabolka prepoceni prodal, zato bi rad od pogodbe odstopil. Prvi sadni trgovec dovoli sicer odstop, vendar zahteva od kmeta, da mu mora plačati dogovorjeni znesek 1000 Din; ker je sklenil kmet s prvim trgovcem tak dogovor, mu mora plačati znesek Din 1000 skesnina, ker je prodal svoja jabolka drugemu trgovcu kg po 2.75 Din. pri tej prodaji je kmet imel koristi samo 500 Din.

Novi zakon pa pravi: Kmet lahko odstopi od pogodbe, ne da bi za to pred sodiščem moral navesti razlog odstopa in mora vrniti prejeto aro z 10% obresti. Ako je kmet v gornjem primeru dobil kasneje meseca avgusta boljšega kupca, ki mu je plačal sadje po 2.75 Din kg, tedaj bo pri sodišču izjavil odstop od pogodbe in položil za kupca znesek Din 500 z 10% obresti, kar bi vse skupaj zneslo okoli 505 Din; v tem slučaju bo kmet z odstopom in s ponovno prodajo profital okroglo znesek Din 1000.—

Ta zakon pa kmetu ne daje pravice odstopa od pogodbe takrat, ako je kmet prodal že zreli vinograd ali zrelo sadje.

Pravicam iz tega zakona se kmet v prodajni pogodbi ne more odreči. Z drugimi besedami povedano: Tudi če bi se v kupno pogodbo vstavila določba, da kmet ne sme odstopiti od pogodbe, ali da mora plačati zaradi neizpolnitve določeni znesek, lahko kljub temu od pogodbe še vedno odstopi, ne da bi bil dolžan plačati trgovcu kak večji znesek kakor prejeta aro (ali prejeti znesek na račun kupnine) z 10% obresti za odgovarjajočo dobo.

Določbe tega zakona so za kmeta-prodajalca važne, ker mu ob pravilni uporabi in potrebnem znanju nudijo zadostno jamstvo, da bo mogel in znal ščititi na pravilen in dostojen način svoje gospodarske interese.

»Domoljubni pevce«, zbirka ljudstvu priljubljenih pesmi, broširano 3 Din, vezano 5 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Razstava sadjevca v Laškem.

Velike množice sadjarjev in drugih obiskovalcev so se zbirale v nedeljo, dne 8. maja, pred laško šolo. V mali, toda okusno in prikupljivo opremljeni sobi gospodinjске šole so bile na mizah razstavljene enotne steklenice raznih velikosti, polne sadjevca čiste zlatorumene barve iz najrazličnejših sadnih sort. Iz etiket je bilo posneti, da so bili razstavljalci zastopani iz najrazličnejših krajev obsežne laške okolice.

V drugi sobi je bila nameščena pokuševalnica in kupčijska posredovalnica, kjer je bilo razstavljeno tudi razno kletarsko orodje. Tu je pred mnogoštevilnim občinstvom predaval o pravilni napravi sadjevca tukajšnji kmetijski referent g. Ivan Zupan. Po zanimivem in poučnem predavanju se je pričel ogled razstave in poskušnja razstavljenih pi-jajč. Ves dan so prihajale množice, z vlakci pa so se od raznih strani pripeljali številni interesenti, ki so prejemale navodila v svoje kupčijske svrhe.

Razstavljenih je bilo 47 sort sadjevca, katere je razstavilo 33 razstavljalcev. V svrhu kvalitativne ocenitve je poslovala ocenjevalna komisija, ki je ugotovila sledeče: Prvo oceno so prejeli: Deželak Matevž, Lože; Gaberšek Ivan, Globoko; Knez Matevž, Šeja; Pavčnik Jože, Lože; Požin Franc, Globoko; Sejt Alojzij, Tevče. Drugo oceno so prejeli: Bolčina Jože, Plazovje; Dornik Franc, Sevc; Dremšak Martin, Povčeno; Flis Matija, Jagoče; Hrastnik Miha, Brstnik; ing. Jos. Kloc; Petek Anton, Strmea; Poteko Martin, Jagoče; Šipek Antonija, Rečica; Šoper Marija, Gora; Terbovc Josip, Sv. Krištof; Užmah Luka, Rečica; Zikovšek Miha, Zikovca. Tretjo oceno so dobili: Gotter Franc, Tremerje; Kladnik Marko, Harje; Knez Franc, Male Grahoše; Senica Jakob, Mulenca; Topole Martin, Jagoče; Vorina Karel, Strmea. Ostali razstavljalci so ostali brez ocene.

Nekaj, kar je lepo in nič ne stane.

(Dalje.)

Pojdimo torej v kuhinjo! Vsi so po večerjali, spat se spravljajo in tudi ti, si trudna, da ne veš, kako bi čimprej prišla k počitku. Toda povedati ti moram, da je nujno tvoje delo, zvečer kuhinjo spraviti v popoln red. Ostanke jedi, ki jih je shraniti, jih res shrani, da jih ponoči ne obliže mačka, morda celo miš. Vse, kar je proč vreči, spravi iz kuhinje, da ne bodo »domače nočne živalice« imele gostije, ko boš ti spala. Posodo in mizno orodje naj se v celoti osnaži, nič naj ne ostane za drugi dan. Konečno še očisti ognjišče, obriši mizo in stole, pomeđi po kuhinji, kuhinjske obrisače obesi, da se posušijo za drugi dan. Posebno dobro pogledj, kako je z ognjem v peči ali ognjišču, ali kje ne tli, ali je za slučaj prepriha varno, da se

kaj ne vžge. Nato zapusti mirno svoje kraljestvo dela in pojdi k počitku!

Kako pomivaš posodo? Najpreje ne pusti, da se umazana posoda nabira drugi dan od jutra do večera. Po vsaki jedi zmij tudi posodo! Jedi, ki so še v posodi, spravi iz njih, pripravi si vroče vode, malo sode in mila, zmij posodo in jo splahni v čisti vodi. Ne snaži pa se vsaka posoda enako. Tako ravnaj s pločevinasto posodo, kakor sem ti sedaj povedala. Ko si jo zmila, jo oteri z volneno krpo, nato še s suho krpo. Izbrisan daj povezniti. Če hočeš, da se bo posoda svetila, moraš jo še osnažiti s plovcem in kisom, tudi lug je dober. — Leseno posodo snaži takole: Voda naj za te posode ne bo prevročna, zribaj jo z drobnim peskom, zmij in daj sušiti na solnce, potem bo lepo bela. Z ugašenim apnom to posodo popolnoma izčistiš, samo roka bo malo trpečja. — Lončena posoda se snaži predvsem s toplo vodo, paziti pa je na njo, da se ne stre, zato je ne ribaj! — Emajlirana posoda se ravno pri snaženju najraje pokvari, če strgaš z nožem po njej. Raniš ji glazuro in kmalu je taka posoda zanič, celo kvarljiva, ker odlučena glazura lahko povzroči vnetje slepega črevesa, ako jo kdo med jedjo zavžije. — Orodje iz bakra in medi osnažiš s kisom in soljo. Vitrolin je posebno sredstvo za to snaženje, pa je drago. — Nože in vilice kot tudi vse drugo orodje, ki ima ročaje, se mora tako zmivati, da ne teče voda na ročaj, zato se ne sme kar v posodo za zmivanje vse skupaj vreči, pač pa je to orodje snažiti posebej. — Kozarce umivaj v topli vodi in jih takoj na suho obriši. Če jih boš samo zmila in poveznila, ne bodo svetli. (Dalje sledi.)

*

Ali naj molzem kravo dvakrat ali trikrat na dan? Na vsak način se potruđi, da molžeš trikrat na dan. To pa zaradi tega, ker se z večkratno molžo doseže, da se vime razvije in so zato krave bolj mlečne. Tudi se s tem izogneš nevarnosti, da se mleko zastoji in zapeče v vimenih. Breje krave pa molzi po dvakrat na dan.

Ne premenjaj takoj in popolnoma suhe krme z zeleno! Če tudi imaš malo suhe krme, ne pozabi je mešati med zeleno, ker sicer ti živina oboli, ako boš naenkrat zamenjala v celoti suho krmo za zeleno!

Kako preženem krta v vrtu? Krt je sicer koristna žival, toda v svojem vrtu ga pa le nimaš rada, to vem. Zato mu v krtine in luknje nastavi cunj, ki si jih omočila s petrolejem, tega krt ne more vohati in se raje izseli.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski svinjski sejem. Na svinjski sejem dne 13. maja 1932 je bilo pripeljanih 296 svinj in ena koza. Cene so bile sledeče: Mladji prašiči 5 do 6 tednov stari komad 75 do 80 Din; 7 do 9 tednov 90 do 120 Din; 3 do 4 mesece 150 do 250 Din; 5 do 7 mesecev 300 do 350 Din; 8 do 10 mesecev stari 400 do 450 Din; eno leto stari 500 do 750 Din. 1 kg žive teže so prodajali 5 do 6.50 Din; 1 kg mrtve teže po 8.50 do 9 Din. Koze komad po 130 Din. Prodanih je bilo 180 svinj in ena koza.